

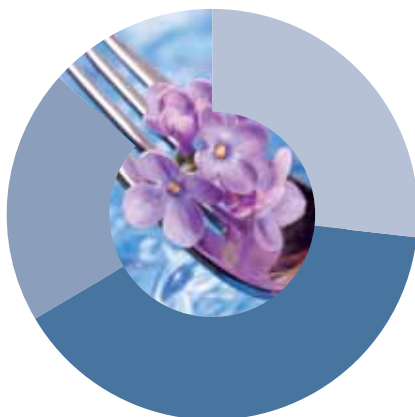
- 2 SUHDANNEKUVA
- 3 HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE
- 4 TOIMIALOJEN VERTAILU
- 6 TEOLLISUUS
- 7 RAKENTAMINEN
- 8 KAUPPA
- 9 MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA
- 10 RAHOITUSTOIMINTA
- 11 PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE
- 12 INFORMAATIO JA VIESTINTÄ
- 13 KULJETUS JA VARASTOINTI
- 14 PALVELUT KOTITALOUKSILLE
- 15 VAIHTUVA TEEMA:
TYÖMARKKINAT HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudun toimialakatsaus

30.8.2011

3

2011

Helsingin seudun työllisyyden ja työpaikkojen kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä ensimmäistä neljänneistä nopeampana.

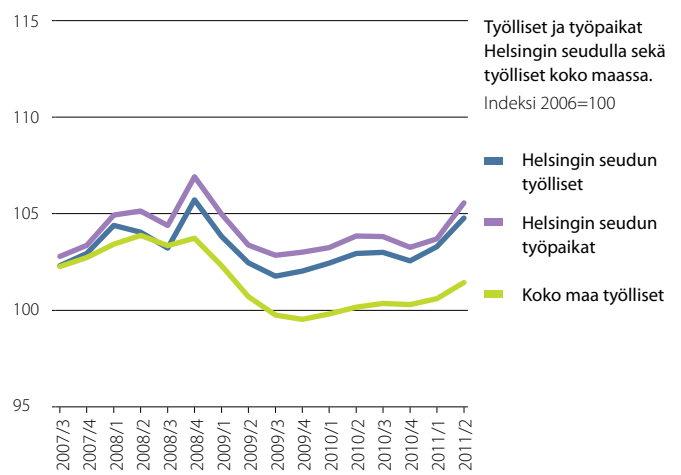
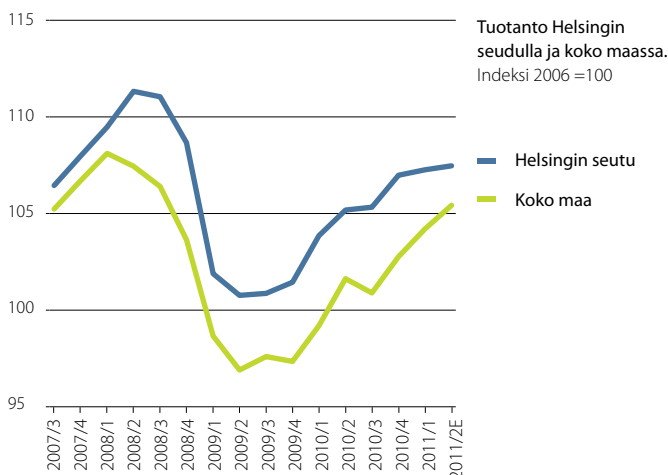
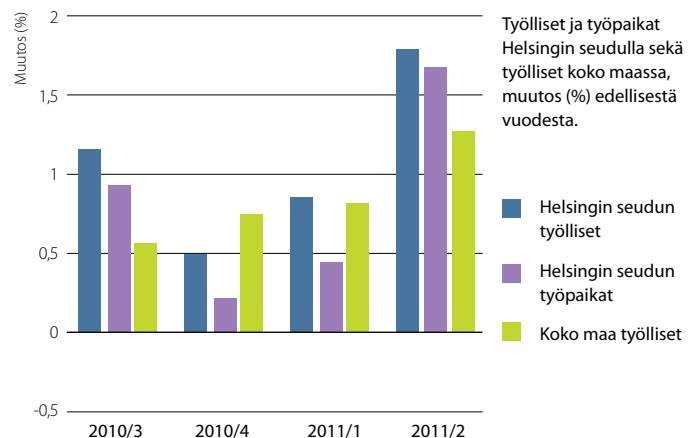
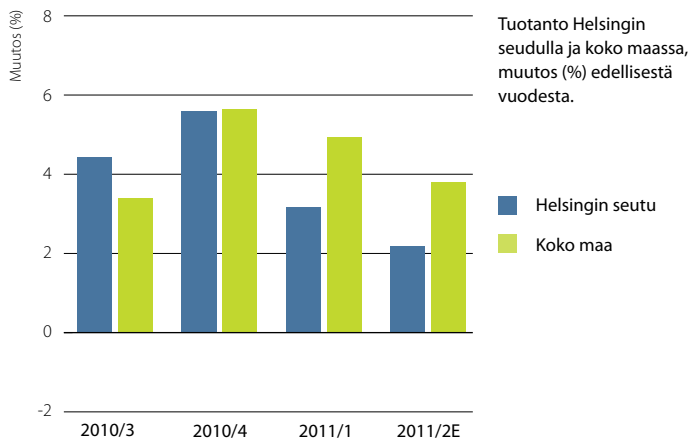
Tuotannon kasvu jatkui Helsingin seudulla vuoden 2011 toisella neljänneksellä. Tuotanto kasvoi ennakoarvion mukaan 2 % edellisvuodesta. Teollisuustuotannon lasku vuoden takaiseen nähden jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Koko maassa tuotannon kasvu jatkui Helsingin seudun kasvua nopeampana. Vuoden toisella neljänneksellä koko maan tuotanto kasvoi 4 % edellisvuodesta. Vuodesta 2006 Helsingin seudun tuotanto on kasvanut 8 % ja koko maan tuotanto 5 %.

Tuotanto on koko maassa lähempänä taantumaa edeltänyttä tasoa kuin Helsingin seudulla.

Alueiden välinen ero tuotannon kehityksessä on säilynyt kuitenkin kohtalaisen suurena. Helsingin seudun suhdannekehityksen taustalla vaikuttaa toimialarakenne, jossa palveluiden osuus on erittäin suuri, mutta elektroniikkaan ja kone- ja laitteollisuuteen painottuva teollisuus sekä rakentaminen hallitsevat silti suhdannevaihteluita. Informaatioteknologia-alan vaikeudet hidastavat selvästi Helsingin seudun talouden kasvua. Talouden voimakkaiden käänteiden aikana tuoreimpien ajankohtien ennakoarvioihin liittyy tavallista enemmän epävarmuutta.

Helsingin seudun työllisyyden ja työpaikkojen kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä ensimmäistä neljänneistä nopeampana. Seudun työllisten määrä nousi 1,8 % ja työpaikkojen

määrä 1,7 % edellisvuodesta. Työllisyyden kasvu kiihtyi myös koko maassa, mutta ei kuitenkaan yhtä paljon kuin Helsingin seudulla. Koko maassa työllisyys nousi toisella neljänneksellä 1,3 % vuoden takaisesta. Vuoden 2009 lopussa alkanut Helsingin seudun työllisyyden kasvu pysähtyi viime vuoden jälkipuolella, mutta kääntyi koko maata nopeampaan kasvuun tämän vuoden alussa. Vuodesta 2006 Helsingin seudun työllisten määrä on lisääntynyt 3 % ja työpaikkojen määrä 4 %. Koko maassa työllisyys on vain niukasti vuoden 2006 tason yläpuolella.

Helsingin seudun toimialarakenne

Helsingin seutu koostuu 14 kunnasta, jotka jakautuvat pääkaupunkiseutuun ja kehysalueeseen. Helsingin seudulla asuu 25 % koko maan väestöstä, sijaitsee 29 % maan työpaikoista ja tuotetaan 34 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudulla asui kesäkuun 2011 lopussa 1 357 000 henkeä. Asukasmäärä kasvoi noin 15 500 hengellä eli 1,1 % vuotta aikaisemmasta. Väestönkasvu on kiihtynyt alkuvuoden aikana edellisvuodesta. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 702 000 työllistä ja 742 000 työpaikkaa. Alueen

bruttokansantuote oli vuonna 2010 noin 60 miljardia euroa.

Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen: työpaikoista 17 % on jalostuksessa, 59 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 24 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelu-alojen osuus on Helsingin seudulla huomattavasti suurempi kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla hieman pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti alhaisempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

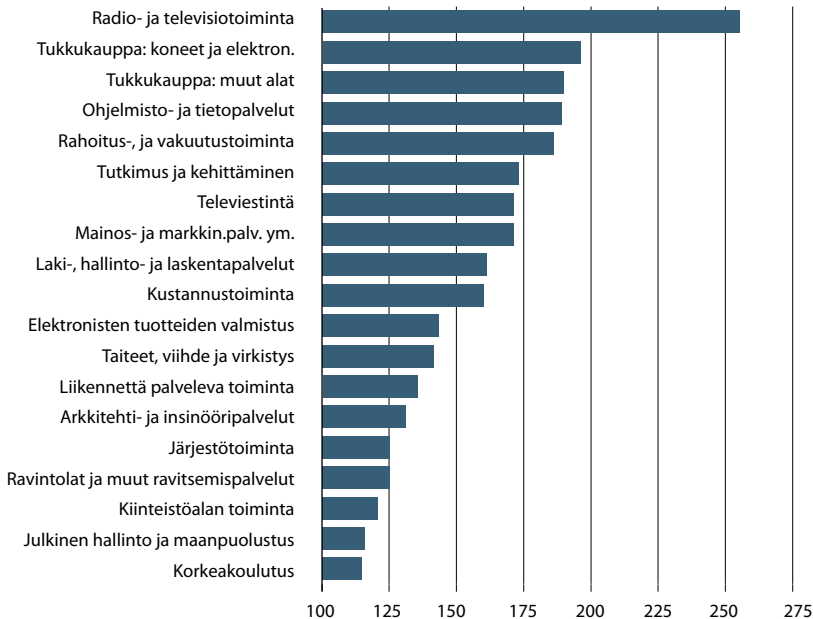
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden ns. sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on vahvimmin suuntautunut informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen ja palveluihin, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskukseksi. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti kaikista muista Suomen suurista kaupunkialueista.

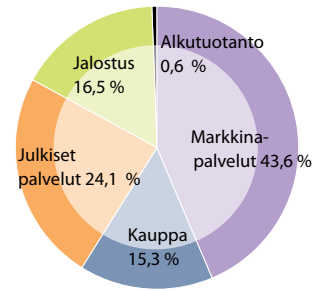
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.

Indeksi, koko maa = 100

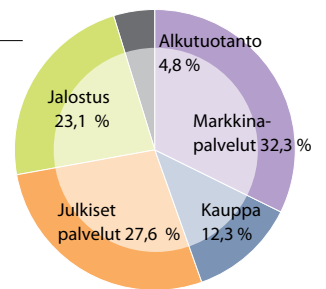
Sijaintiosamäärä (indeksi)

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2010.

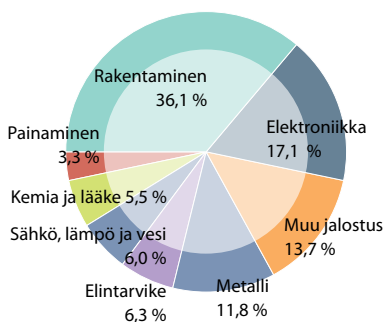

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2010.

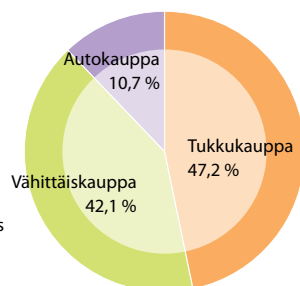

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2010.

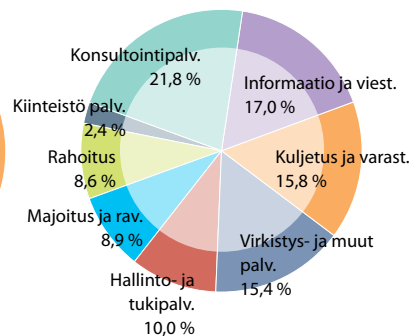
JALOSTUS

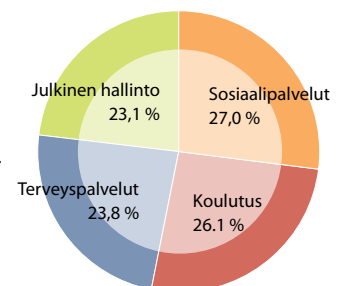
KAUPPA

MARKKINAPALVELUT

JULKINEN HALLINTO JA HYVINVOINTIPALVELUT

Toimialojen vertailu

Liikevaihto, palkkasumma, henkilöstömäärä ja työllisyys

Helsingin seudun kaikkien toimialojen liiketoiminnan kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

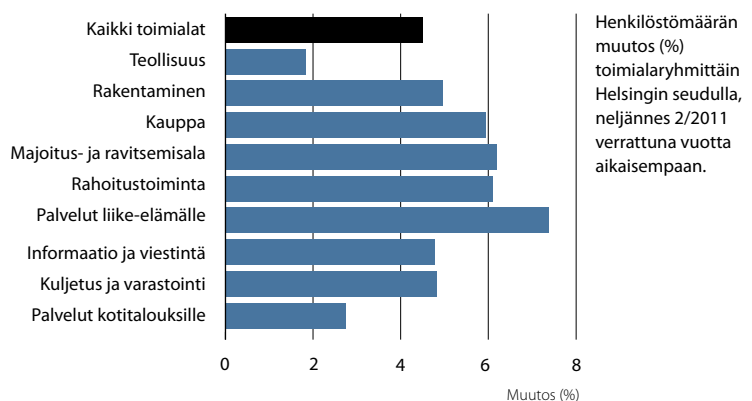
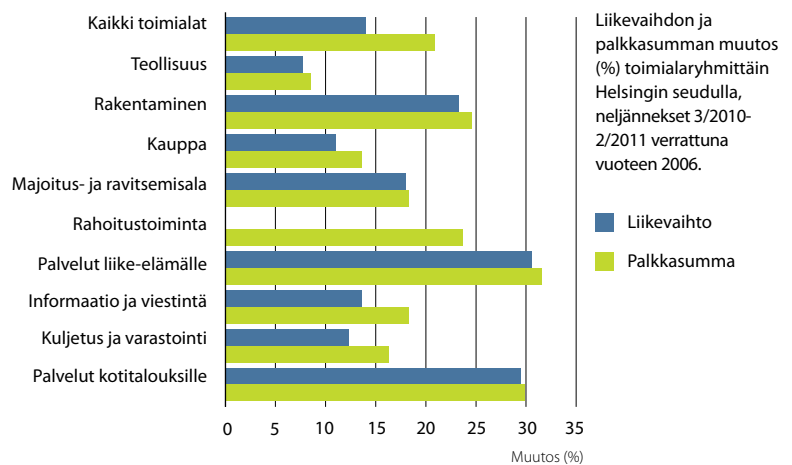
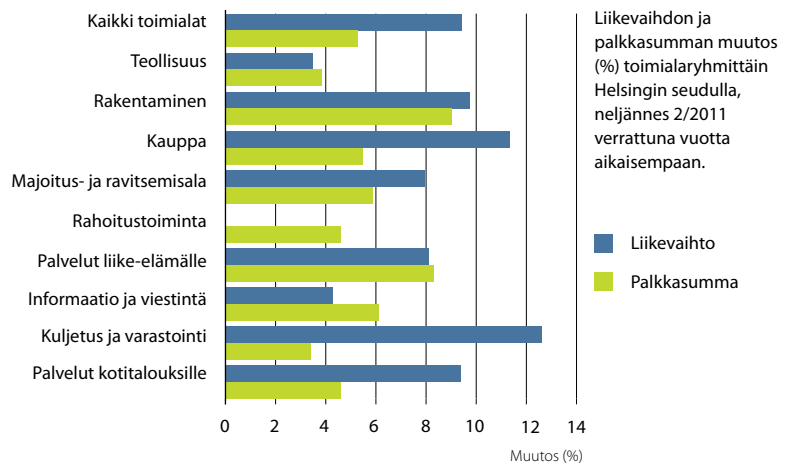
Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuoden toisella neljänneksellä noin 9 % edellisvuoteen verrattuna. Hintojen nousu vauhditti kasvua, sillä rakennuskustannukset nousivat vuoden takaisesta 3,8 %, kuluttajahinnat 3,4 %, tukkuhinnat 9,7 % ja teollisuuden tuottajahinnat 6,6 %.

Kaikkien päätoimialojen liikevaihdot kasvoivat edellisestä vuodesta vuoden toisella neljänneksellä. Useimmilla aloilla kasvu kuitenkin hidastui edelliseen neljännekseen verrattuna. Kasvu oli nopeinta kuljetuksessa ja varastoinnissa, jossa kasvuvauhti oli 13 % edellisvuodesta. Kaupan alalla kasvua kertyi 11 % ja rakentamisen alalla 10 %. Kotitalouksien palveluissa liikevaihto kasvoi 9 %, majoitus- ja ravitsemisalalla sekä liike-elämän palveluissa 8 % ja teollisuudessa sekä informaatio- ja viestintäalalla 4 % vuoden takaisesta.

Yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Kasvuvauhti oli 5 % edellisvuodesta. Palkkasumma kasvoi kaikilla päätoimialoilla vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Nopeinta kasvuvauhti oli rakentamisessa, jossa kasvua kertyi 9 % edellisestä vuodesta. Kasvu oli nopeaa myös liike-elämän palveluissa: alan palkkasumma kasvoi 8 %. Informaatio- ja viestintäalalla, majoitus- ja ravitsemisalalla sekä kaupan alalla palkkasumma kasvoi 6 %. Rahoituksessa ja kotitalouden palveluissa kasvua kertyi 5 %. Palkkasumma kasvoi teollisuudessa 4 % sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa 3 % edellisvuodesta.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 14 % korkeampi kuin vuonna 2006. Palkkasumma oli vastaavasti keskimäärin 21 % korkeammalla tasolla verrattuna vuoteen 2006. Kuluttajahinnat nousivat samana aikana 12 %. Liikevaihto on kasvanut eniten liike-elämän palveluissa: 31 %. Kotitalouksien palveluissa liikevaihdon kasvua on kertynyt 29 %. Teollisuudessa, kuljetuksessa ja varastoinnissa, informaatio- ja viestintäalalla sekä kaupan alalla liikevaihdon kasvu on jäänyt jälkeen muiden toimialojen kasvusta. Viimeisen viiden vuoden aikana palkkasumma on kasvanut kaikilla päätoimialoilla enemmän kuin liikevaihto.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

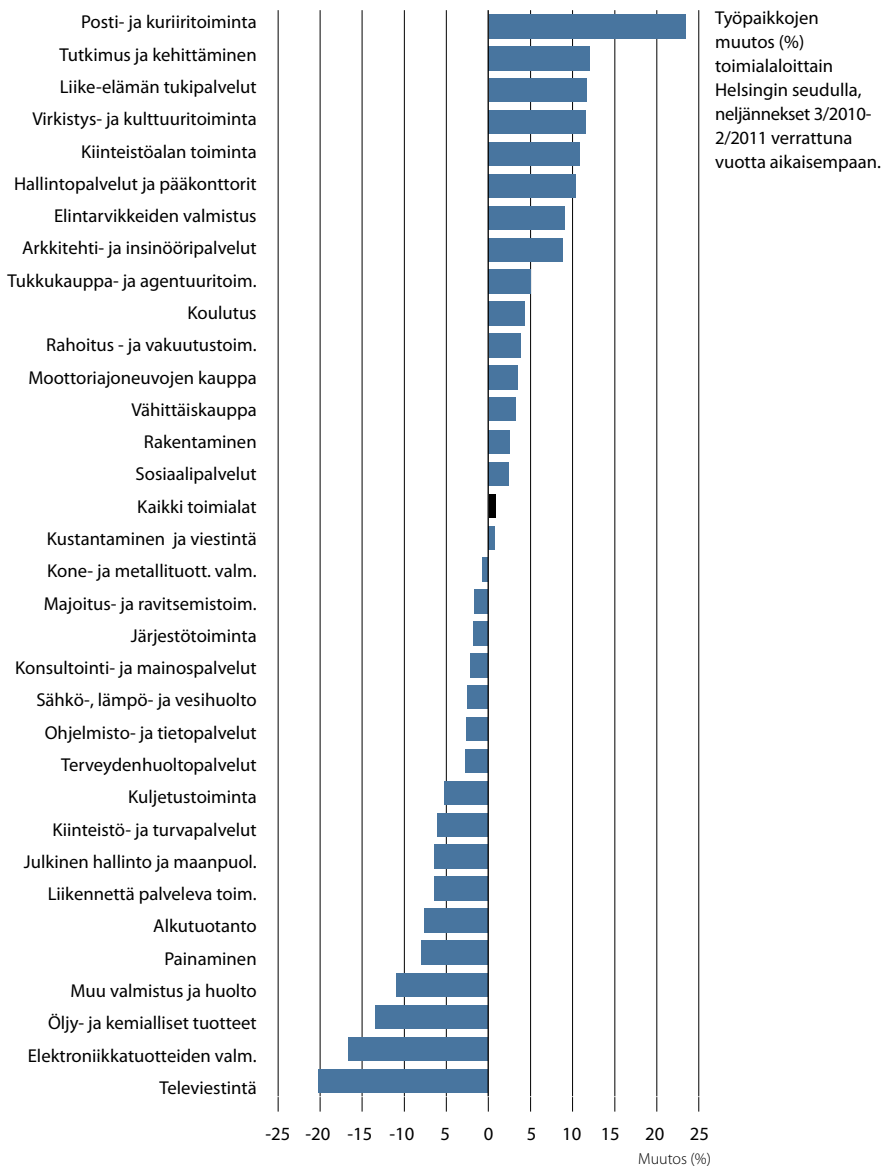
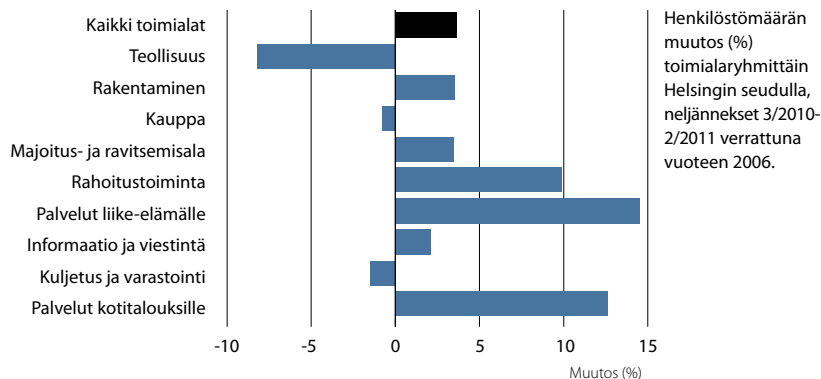
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi noin 5 % edellisvuodesta vuoden toisella neljänneksellä. Henkilöstömäärä kasvoi eniten liike-elämän palveluissa. Alan kasvuvauhti vuoden toisella neljänneksellä oli 7 %. Majoitus- ja ravitsemisalalla, rahoituksessa ja kaupan alalla henkilöstömäärä kasvoi 6 % vuoden takaisesta. Rakentamisessa, informaatio- ja viestintäalalla sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa kasvua kertyi 5 %. Kotitalouspalveluissa kasvua oli 3 % ja teollisuudessa 2 % edellisvuodesta.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 4 % korkeampi kuin vuonna 2006. Voimakkainta kasvu on ollut liike-elämän palveluissa. Alan henkilöstömäärä on kasvanut noin 15 % vuodesta 2006. Kasvu on ollut nopeaa myös kotitalouden palveluissa ja rahoituksessa. Kotitalouden palveluissa henkilöstömäärän kasvua on kertynyt 13 % ja rahoituksessa 10 %. Rakentamisessa sekä majoitus- ja ravitsemisalalla kasvua on ollut suunnilleen saman verran kuin kaikilla aloilla keskimäärin eli noin 4 %. Informaatio- ja viestintäalalla henkilöstömäärä on kasvanut 2 %. Teollisuudessa, kaupanalalla sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa henkilöstömäärä on supistunut vuodesta 2006. Viimeisen vuoden aikana henkilöstömäärä oli teollisuudessa keskimäärin 8 %, kuljetuksessa ja varastoinnissa 2 % sekä kaupan alalla prosentin alemmalla tasolla kuin viisi vuotta sitten.

Työpaikkojen muutos toimialoittain

Tarkemmalla toimialatasolla Helsingin seudun työpaikkojen kehitystä voidaan seurata Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietojen perusteella. Käsitteiden ja tietolähteiden eroista johtuen työpaikkojen määrän muutokset poikkeavat monilla toimialoilla henkilöstömäärän muutoksista. Lomautetut lasketaan mukaan työpaikkalukuihin. Työpaikkojen määrä kasvoi viime vuonna eniten posti- ja kuriiritoiminnassa, tutkimus- ja kehittämistoiminnassa, liike-elämän tukipalveluissa, virkistys- ja kulttuuripalveluissa, kiinteistöalan toiminnassa sekä hallintopalveluissa. Työpaikat vähenivät eniten televiestinnässä, elektroniikkatuotteiden valmistuksessa sekä öljy- ja kemiallisissa tuotteissa.

Teollisuus

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

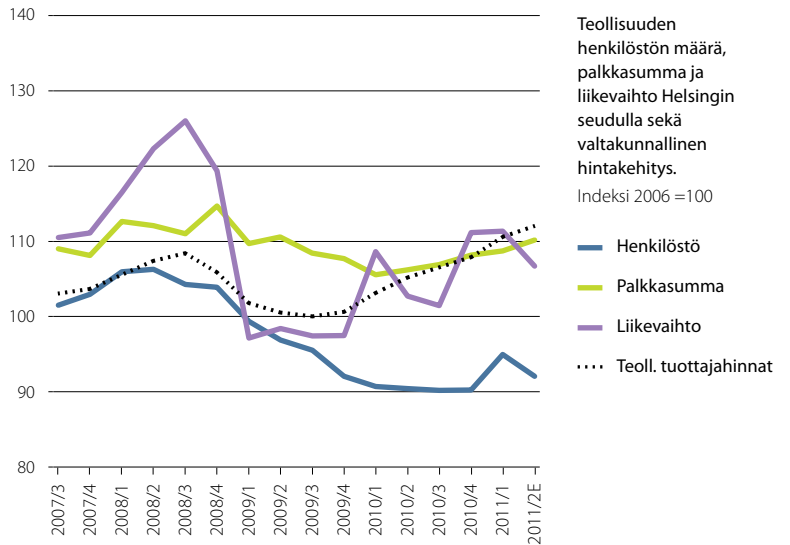
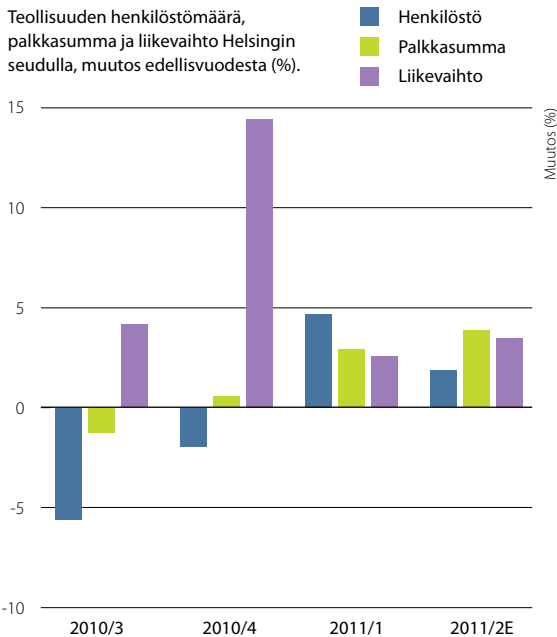
Teollisuusyritysten liikevaihto ja henkilöstömäärä kääntyivät laskuun vuoden toisella neljänneksellä.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendi kääntyi ennakkoarvion mukaan laskuun vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuodesta liikevaihto kasvoi arvio mukaan 4 %. Edellisen katsauksen arvio korjautui 3 %:n kasvuksi. Teollisuuden tuottajahinnat nousivat 6,6 % vuoden takaisesta. Vuodesta 2006 Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto on kasvanut 7 %, mikä on vähemmän kuin millään muulla toimialalla. Samana aikana teollisuuden tuottajahinnat ovat nousseet 12 %.

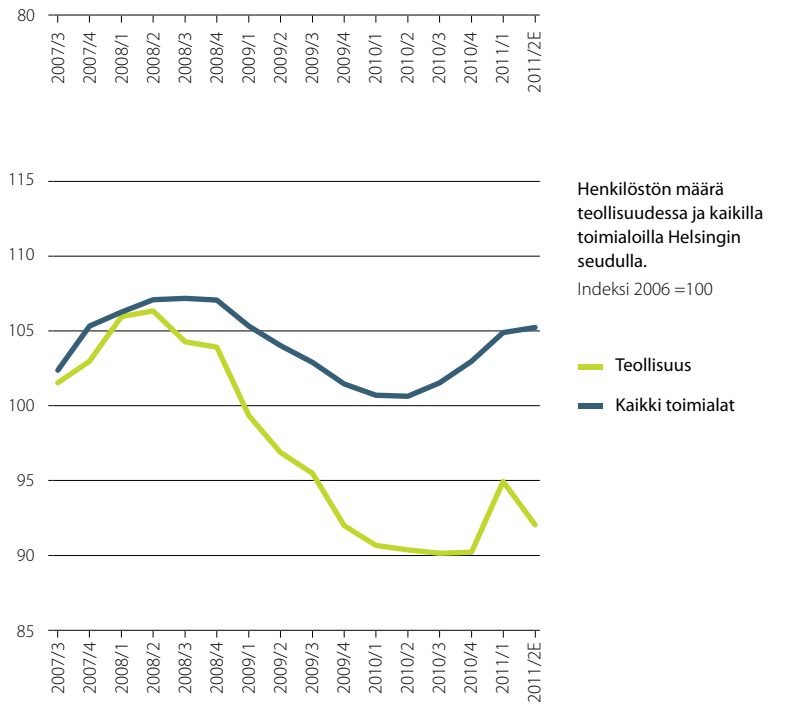
Teollisuuden palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan vuoden toisella neljänneksellä. Palkkasumma kasvoi 4 % edellisvuodesta. Teollisuuden henkilöstömäärän trendi kääntyi vuoden alun kasvun jälkeen taas laskuun. Ennakkoarvion mukaan henkilöstömäärä kasvoi toisella neljänneksellä 2 % edellisvuodesta. Edellisen katsauksen arvio korjautui ylöspäin 5 %:n kasvuksi. Vuodesta 2006 Helsingin seudun teollisuuden palkkasumma on kasvanut vähemmän kuin millään muulla toimialalla. Viimeisen viiden vuoden aikana palkkasumma on kasvanut 10 %. Teollisuus on myös toimialoista ainoa, jonka henkilöstömäärä on supistunut verrattuna vuoteen 2006. Henkilöstömäärä on alalla 8 % pienempi kuin viisi vuotta sitten.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 73 500 työpaikkaa.

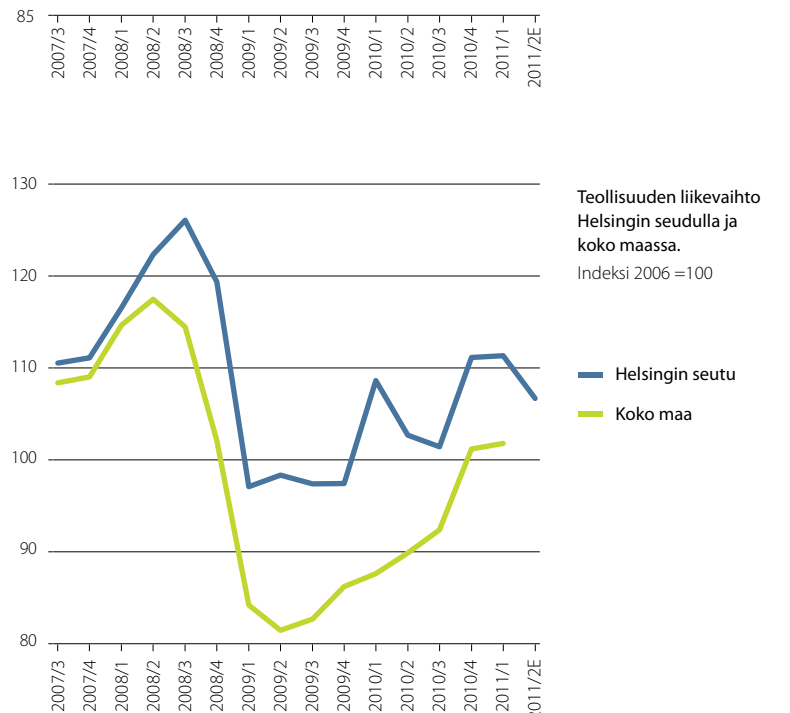
Teollisuuden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

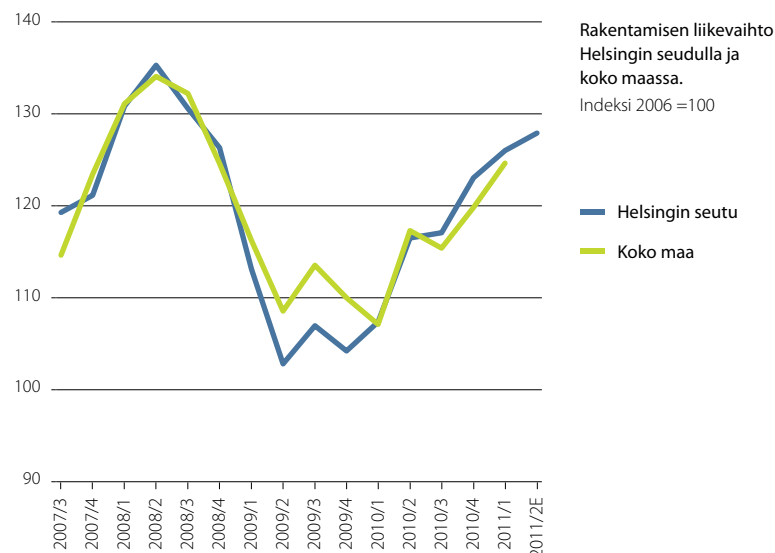
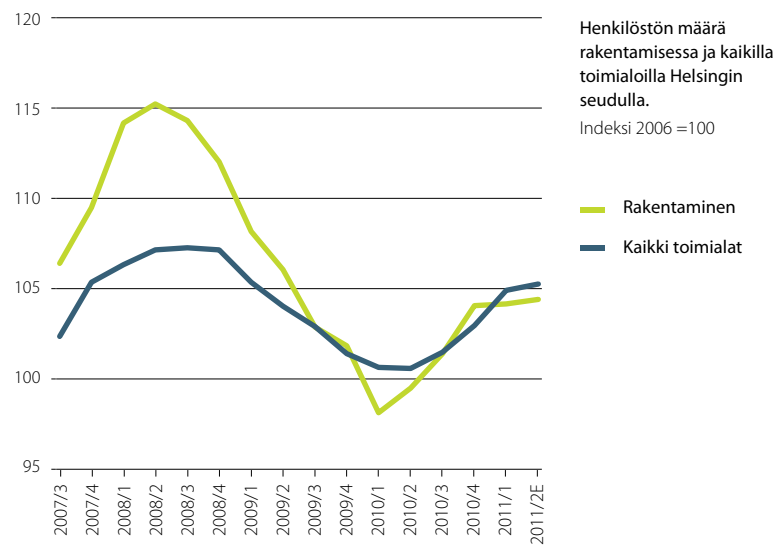
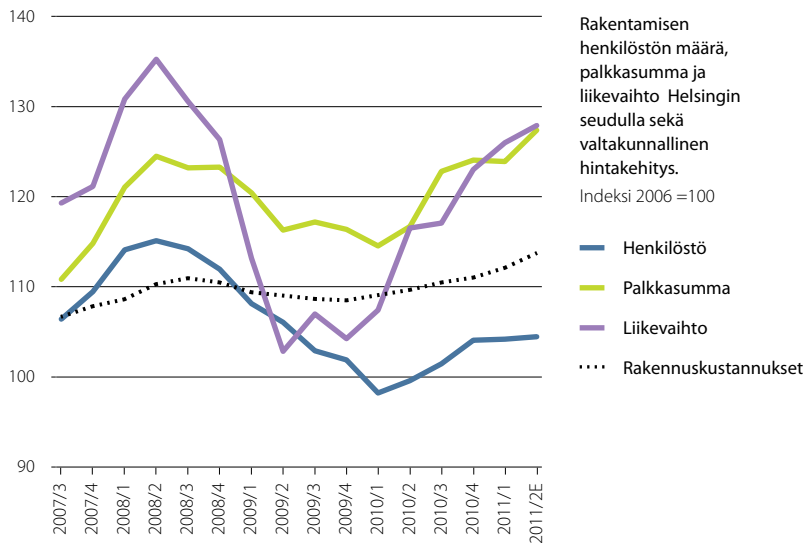
Teollisuuden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2006 = 100

Henkilöstön määrä teollisuudessa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2006 = 100

Teollisuuden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2006 = 100

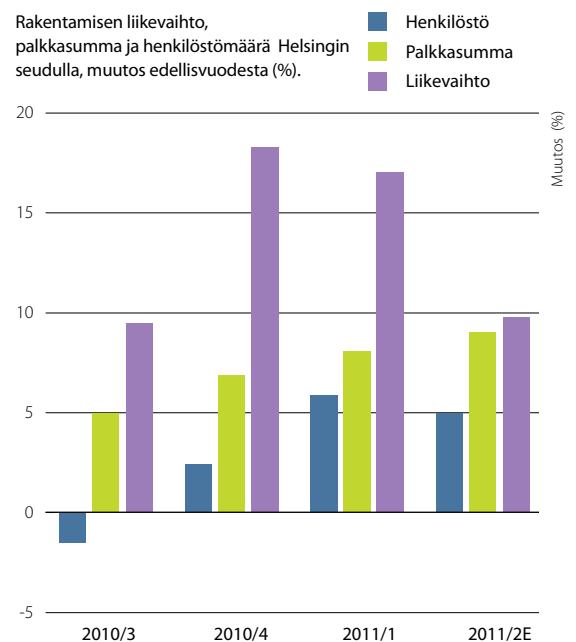

Rakennusalan liikevaihto ja palkkasumma kasvoivat henkilöstömäärää vahvemmin.

Rakennusalan liikevaihdon kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä, mutta kasvu oli hitaampaa kuin edellisellä neljänneksellä. Kasvua kertyi toisella neljänneksellä 10 % vuoden takaisesta. Edellisen katsauksen ennakkoarvio korjautui ylöspäin 17 %:n kasvuksi. Rakennuskustannukset olivat vuoden toisella neljänneksellä 3,8 % korkeammat kuin vuotta aikaisemmin. Rakennusalan taantuman aikainen lasku oli Helsingin seudulla koko maata jyrkempi, mutta taantuman jälkeinen kehitys on ollut vahvempaa. Vuodesta 2006 alkanut liikevaihto on kasvanut seudulla 28 %, mikä on enemmän kuin toimialoilla keskimäärin. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana 14 %.

Rakennusyritysten palkkasumman trendi kääntyi ennakkoarvion mukaan taas kasvuun alkuvuoden pienen notkahduksen jälkeen. Toisella neljänneksellä kasvua kertyi 9 % edellisvuodesta. Edellisen katsauksen ennakkoarvio korjautui 8 %:n kasvuksi. Toimialan henkilöstömäärä pysyi suunnilleen samalla tasolla kuin kahdella edellisellä neljänneksellä. Kasvua kertyi ennakkoarvion mukaan toisella neljänneksellä 5 % vuoden takaisesta. Ensimmäisen neljänneksen kasvu oli korjautuneen tiedon mukaan 6 %. Vuodesta 2006 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 27 %. Henkilöstömäärä oli vuoden toisella neljänneksellä 4 % viiden vuoden takaisesta tasoa korkeammalla.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 44 500 työpaikkaa.

Kauppa

Tukkukauppa, agenttuuri toiminta, vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

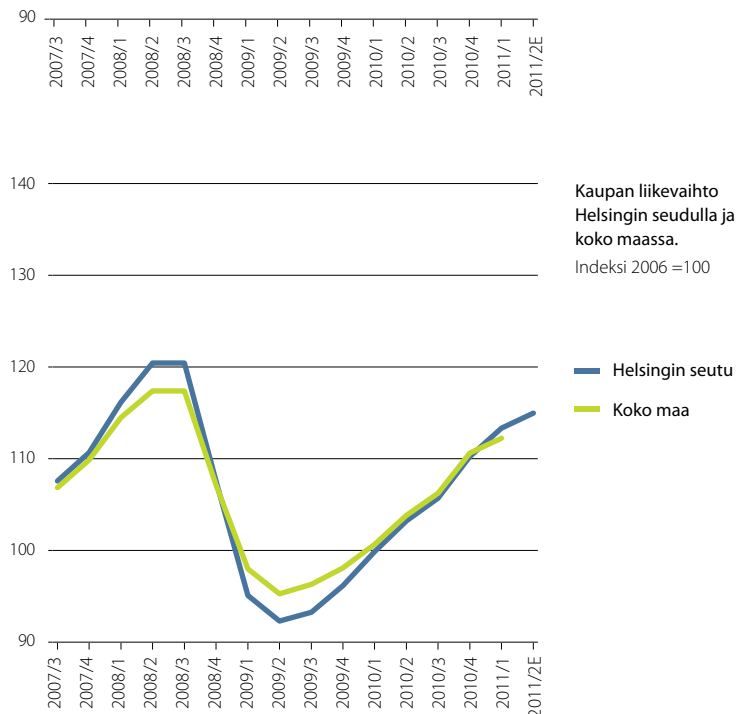
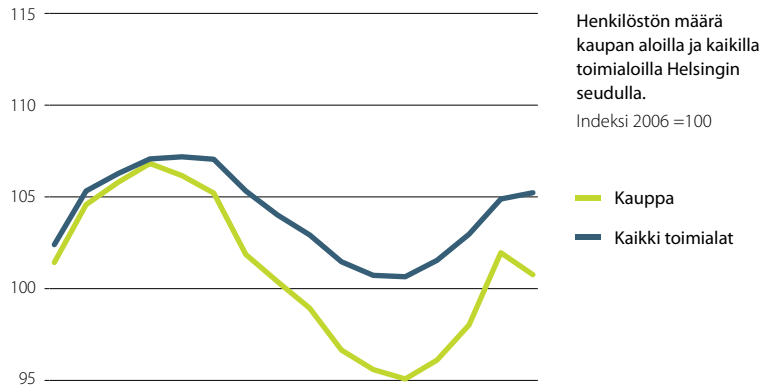
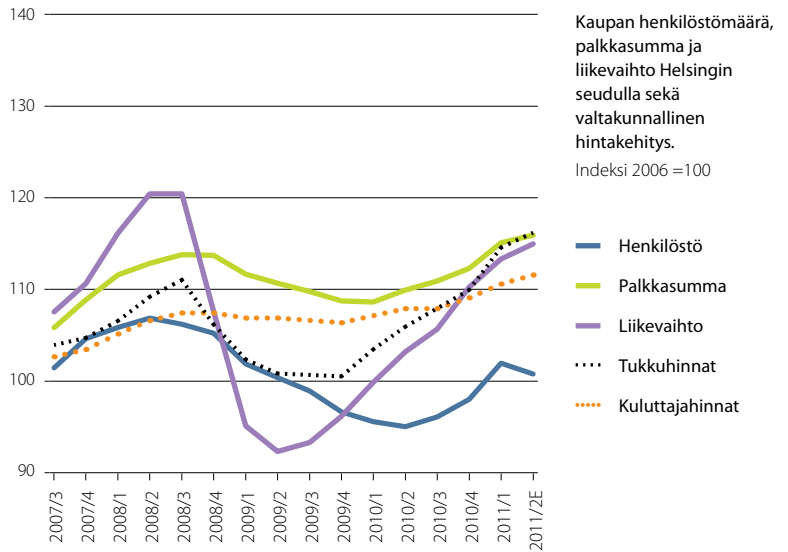
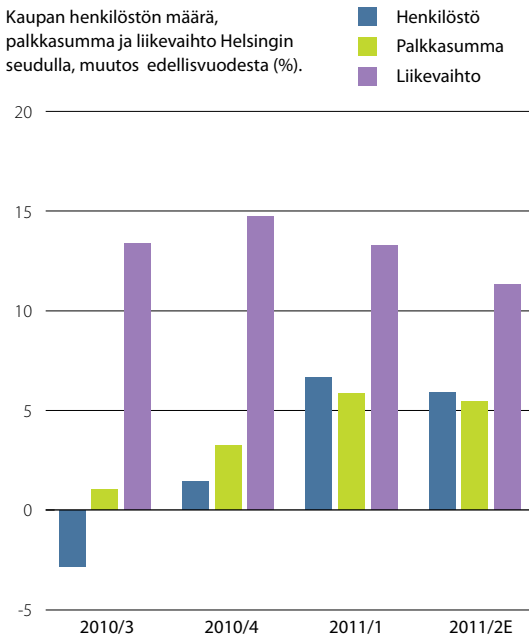
Kaupan liikevaihdon ja palkkasumman kasvu jatkui, mutta henkilöstömäärä kääntyi laskuun vuoden toisella neljänneksellä.

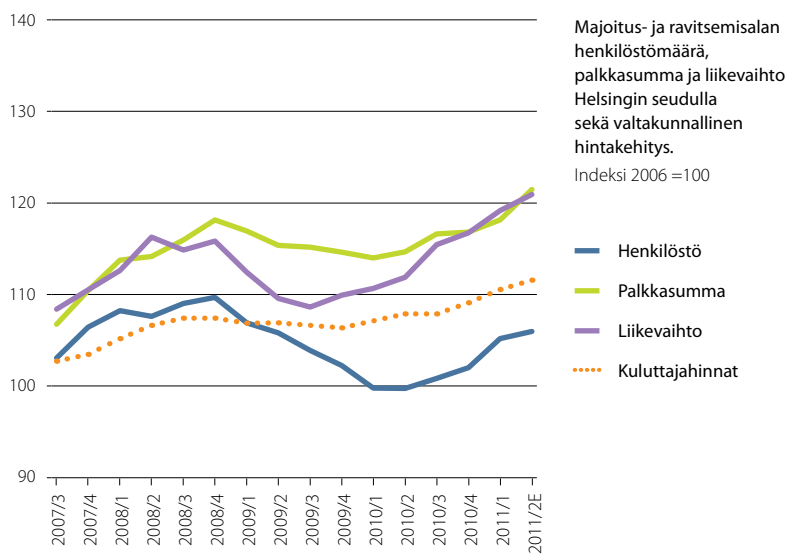
Kaupan liikevaihdon kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä, mutta hitaampana kuin kahtena edellisellä neljänneksellä. Kasvua edellisvuodesta kertyi 11 %. Kuluttajahinnat nousivat 3,4 % ja tukkuhinnat 9,7 % vuoden takaisesta. Autokaupan nousu hidastui ennakoarvion mukaan toisella neljänneksellä vuoden alusta, mutta kasvu jatkui kuitenkin edelleen nopeana. Myös tukkukaupassa kasvu hidastui. Vähittäiskaupan kasvu kiihtyi hieman. Ennen taantumaa kaupan liikevaihto kasvoi Helsingin seudulla koko maata nopeammin, mutta taantumana aikana lasku oli jyrkempi. Taantumana jälkeen kasvu on ollut Helsingin seudulla taas hieman koko maata nopeampaa. Helsingin seudun kaupan liikevaihtoon vaikuttaa huomattavasti tukkukaupan suuri osuus seudulla. Vuodesta 2006 alkuun liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 15 %. Tukkuhinnat ovat nousseet samana aikana 16 % ja kuluttajahinnat 12 %.

Kaupan palkkasumman trendin kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä hieman edellisen neljänneksen kasvua hitaampana. Edellisvuodesta palkkasumma kasvoi 6 %. Vuodesta 2006 kasvu on kertynyt 16 %. Alan henkilöstömäärän trendi kääntyi laskuun vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstömäärä lisääntyi 6 %. Henkilöstömäärä on prosentin korkeammalla tasolla kuin vuonna 2006. Kaupan alalla liiketoiminta on kasvanut vuodesta 2006 vähemmän kuin kaikilla aloilla keskimäärin.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialoilla oli viikoksi kuluneen vuoden aikana noin 113 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kaupan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

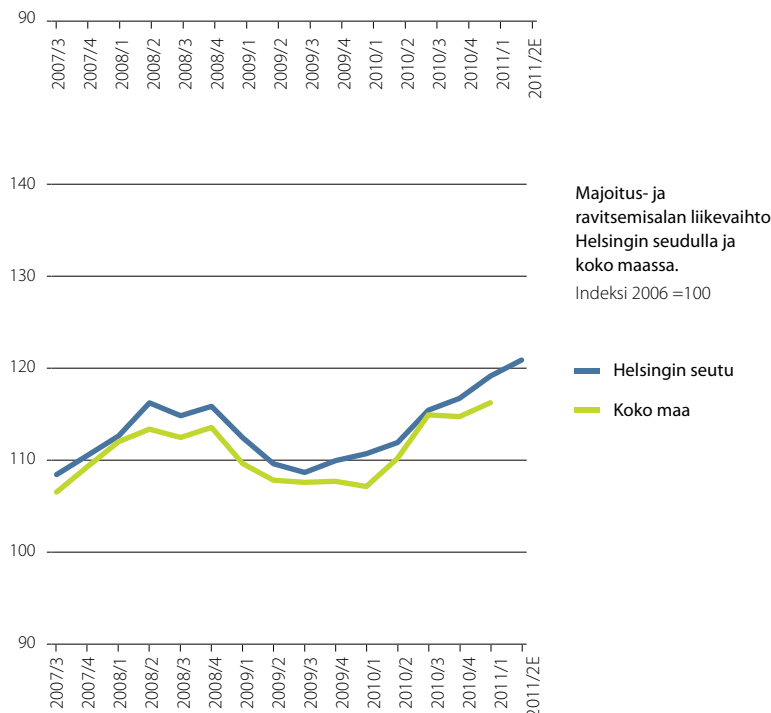
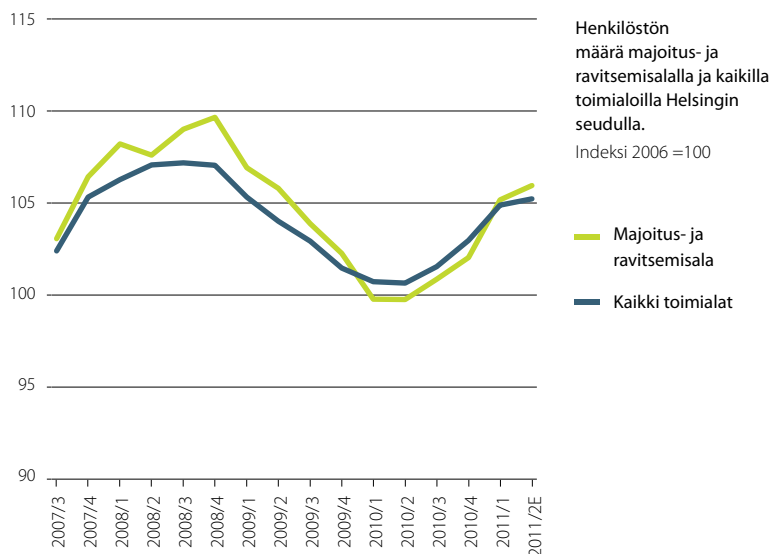

Majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon, palkkasumman ja henkilöstömäärän kasvu jatkuu.

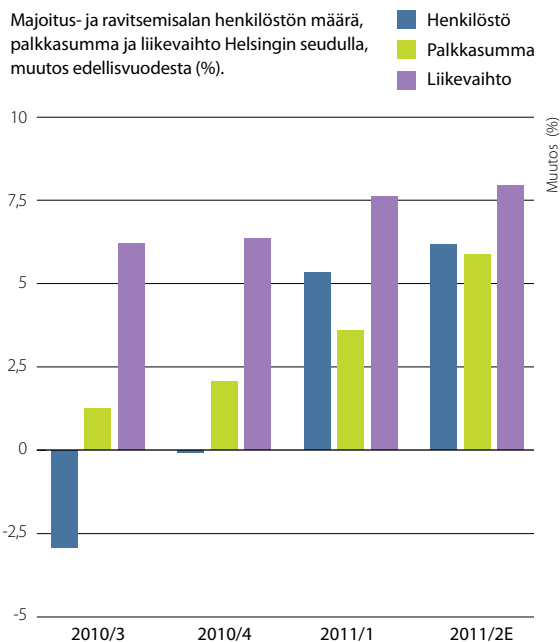
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan 8 % edellisvuodesta vuoden toisella neljänneksellä. Edellisen katsauksen ennakoarvio alkuvuodelle korjautui ylöspäin 8 %:n kasvuksi. Vuoden 2010 lopusta lähtien kasvu on ollut Helsingin seudulla koko maan kasvua nopeampaa. Vuodesta 2006 majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto on kasvanut 21 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 12 %.

Ennakoarvion mukaan toimialan palkkasumman trendin kasvu kiihtyi vuoden toisella neljänneksellä. Kasvua edellisestä vuodesta oli 6 %. Myös henkilöstömäärä kasvoi ennakoarvion mukaan 6 % edellisvuodesta. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumma on kasvanut 22 % vuodesta 2006. Alan henkilöstömäärä on 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2006. Toimialan henkilöstömäärä putosi taantuman aikana jyrkemmin kuin muilla aloilla keskimäärin, mutta taantuman jälkeinen kasvu on ollut hieman nopeampaa. Majoitus- ja ravitsemisalalla henkilöstömäärä on kauempana taantunutta edeltäneestä tasosta kuin kaikilla aloilla keskimäärin.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 27 400 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Rahoitustoiminta

Rahoituspalvelut, vakuutustoiminta, rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta

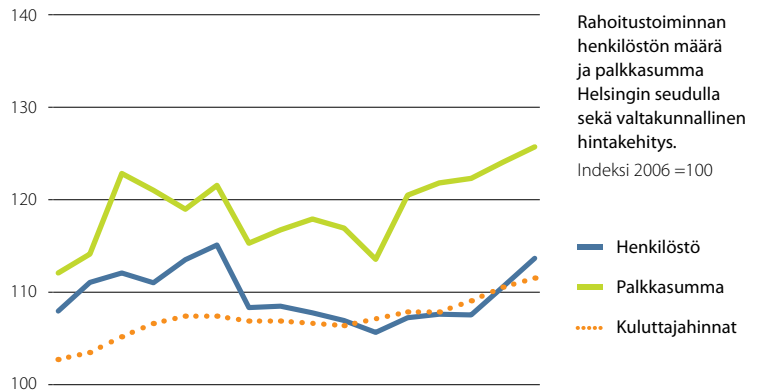
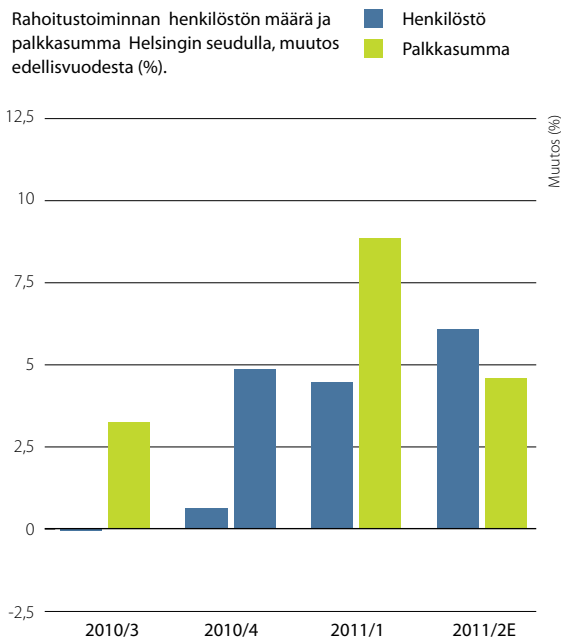
Rahoitustoiminnan palkkasumman ja henkilöstömäärän kasvu jatkui vahvana

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden toisella neljänneksellä samaa tahtia kuin alkuvuonna. Kasvua oli ennakoarvion mukaan 5 % edellisvuodesta. Viimeisen vuoden aikana kehitys on ollut seudulla valtakunnallista kehitystä vahvempaa ja alueiden välinen ero palkkasumman kehityksessä on kasvanut. Vuodesta 2006 alkuun palkkasumma on lisääntynyt Helsingin seudulla 26 %, mikä on enemmän kuin kaikilla toimialoilla keskimäärin. Palkkasumma on jo ylittänyt vuoden 2008 huipputasoa.

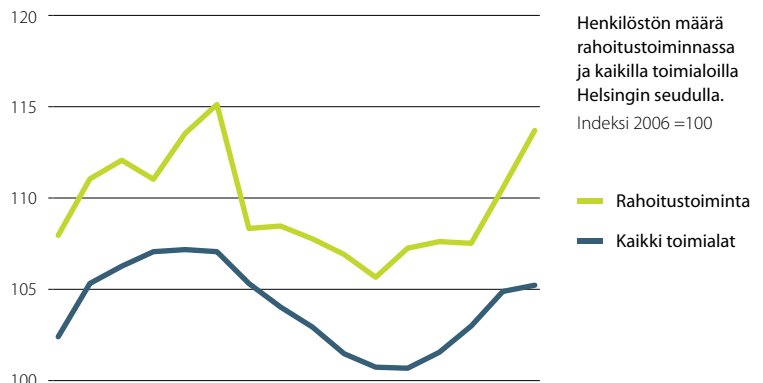
Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui vahvana vuoden toisella neljänneksellä. Henkilöstön määrä kasvoi ennakoarvion mukaan 6 % vuoden takaisesta. Vuodesta 2006 alkuun henkilöstömäärä on lisääntynyt suhteellisesti enemmän kuin kaikilla aloilla keskimäärin. Vuoden toisella neljänneksellä alalla oli 14 % enemmän henkilöstöä kuin vuonna 2006.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 28 300 työpaikkaa Helsingin seudulla.

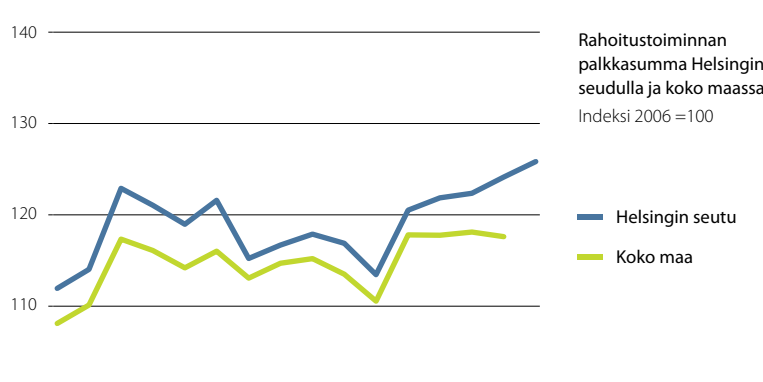
Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

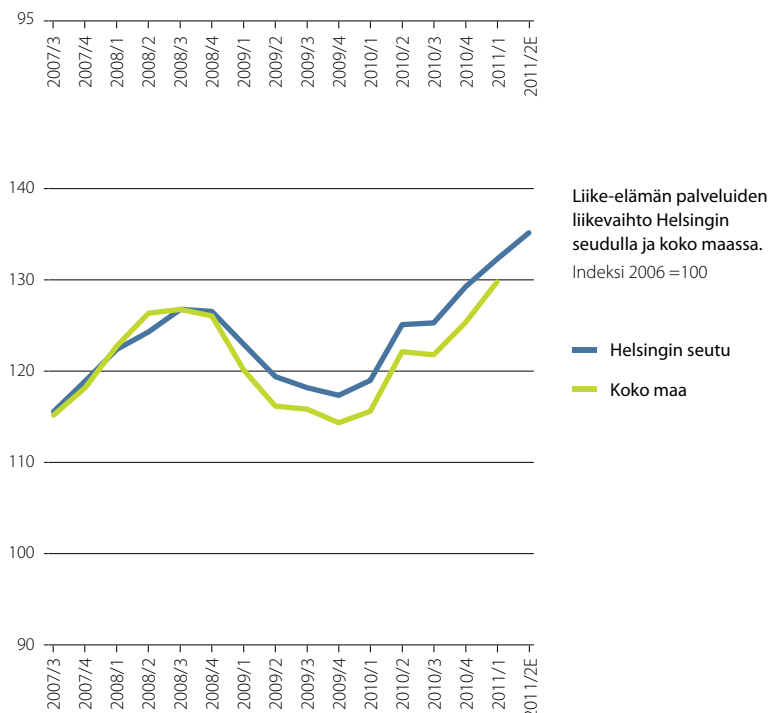
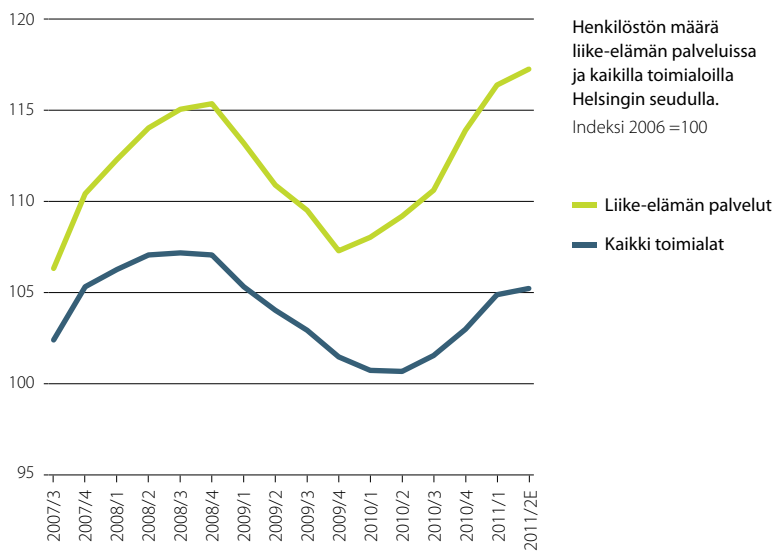
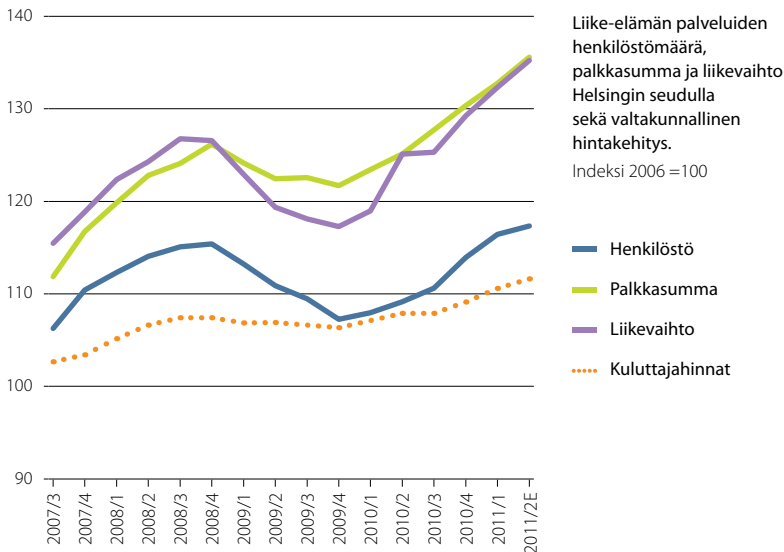
Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2006 = 100

Henkilöstön määrä rahoitustoiminnassa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2006 = 100

Rahoitustoiminnan palkkasumma Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2006 = 100

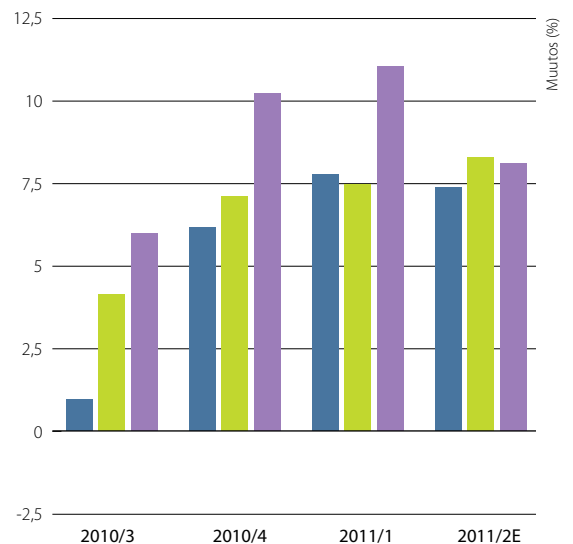
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto kasvoi edelleen.

Liike-elämän palveluiden liikevaihto kasvoi ennakkoarvion mukaan 8 % edellisvuodesta vuoden 2011 toisella neljänneksellä. Ensimmäisen neljänneksen kasvu oli korjautuneen tiedon mukaan 11 %. Toimialan liikevaihdon trendi kasvoi toisella neljänneksellä samaa tahtia kuin kahdella edellisellä neljänneksellä. Vuodesta 2006 alkanut liikevaihto on kasvanut 35 %, mikä on enemmän kuin millään muulla alalla. Kuluttajahinnat nousivat samana aikana 12 %. Alkanut liikevaihto laski taantumana aikana Helsingin seudulla loivemmin kuin koko maassa ja liikevaihto oli jo vuoden 2010 loppuun mennessä taantumaa edeltänyttä tasoa korkeammalla. Liikevaihdon kasvu on jatkunut vahvana myös kuluvan vuoden alkupuolella.

Liike-elämän palveluiden palkkasumman kasvu jatkui vahvana. Palkkasumma kasvoi ennakkotiedon mukaan 8 % edellisvuodesta vuoden 2011 toisella neljänneksellä. Alkanut henkilöstömäärän kasvu jatkui myös vahvana: alkuvuonna kasvu kertyi 7 % edellisvuodesta. Vuodesta 2006 alkanut palkkasumma on kasvanut peräti 36 %. Kasvu on ollut nopeampaa kuin millään muulla toimialalla. Alkanut henkilöstömäärä on kasvanut 17 % vuodesta 2006, mikä on myös enemmän kuin muilla toimialoilla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 111 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Informaatio ja viestintä

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotuotanto, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

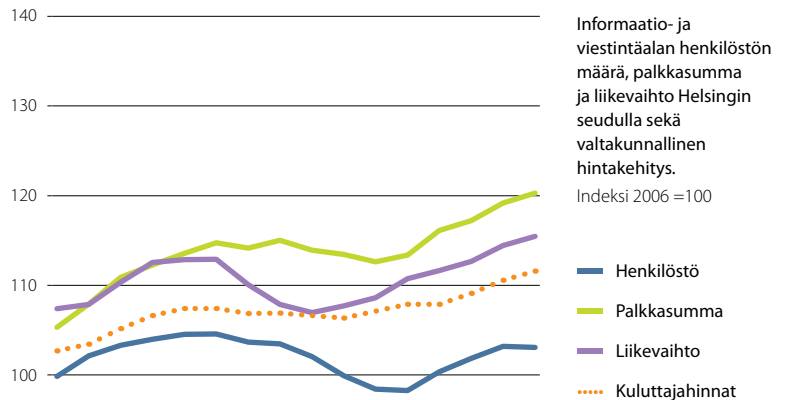
Informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon ja palkkasumman kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Henkilöstömäärän trendin kasvu kuitenkin pysähtyi.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon kasvu jatkui vuoden 2011 toisella neljänneksellä. Ennakoarvion mukaan kasvua kertyi 4 % edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto laski taantuman aikana Helsingin seudulla hieman loivemmin kuin valtakunnallisesti keskimäärin. Alan liikevaihto onkin Helsingin seudulla taantumaa edeltäneeseen tasoon verrattuna korkeammalla kuin koko maassa. Vuodesta 2006 toimialalla on kertynyt kasvua 15 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 12 %.

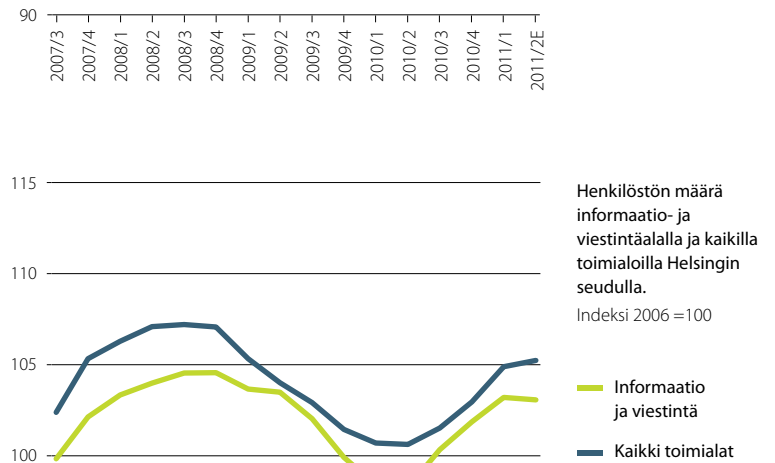
Myös palkkasumman kasvu jatkui vuoden 2011 toisella neljänneksellä. Palkkasumma kasvoi 6 % edellisvuodesta. Edellisen katsauksen ennakoarvio korjautui ylöspäin 6 %:n kasvuksi. Palkkasumma on kasvanut alalla 20 % vuodesta 2006. Alan henkilöstömäärä pysyi suunnilleen samalla tasolla kuin alkuvuonna. Vuoden takaiseen verrattuna kasvua kertyi 5 %. Edellisen katsauksen henkilöstömäärän ennakoarvio korjautui ylöspäin 5 %:n kasvuksi. Informaatio- ja viestintäalan henkilöstömäärä on kasvanut 3 % vuoteen 2006 verrattuna. Sekä palkkasumma että henkilöstömäärä on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana alalla vähemmän kuin kaikilla aloilla keskimäärin.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 54 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

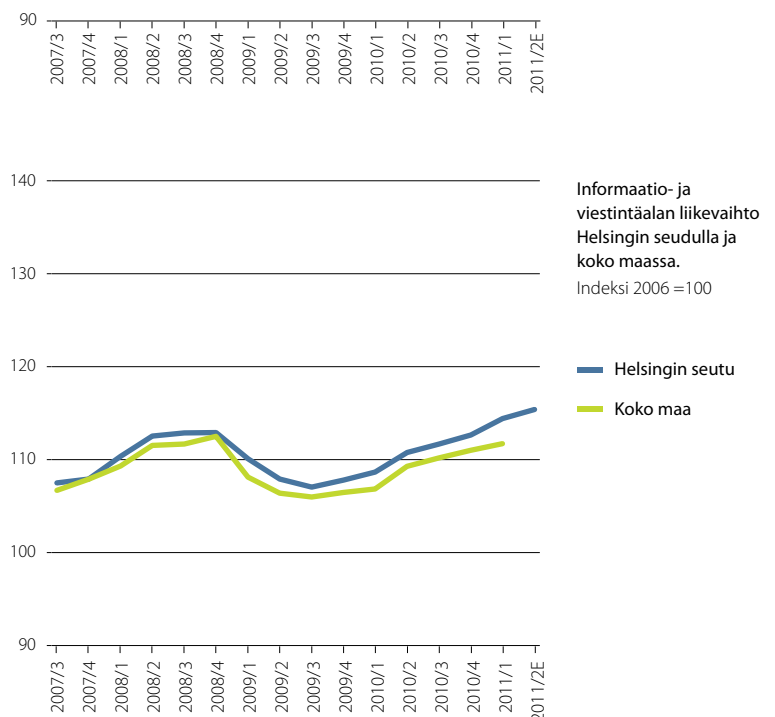
Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

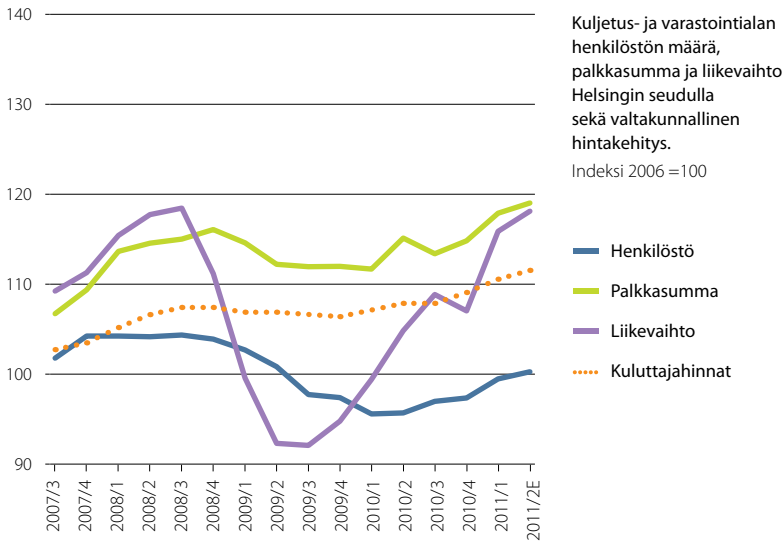
Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2006 = 100

Henkilöstön määrä informaatio- ja viestintäalalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2006 = 100

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2006 = 100

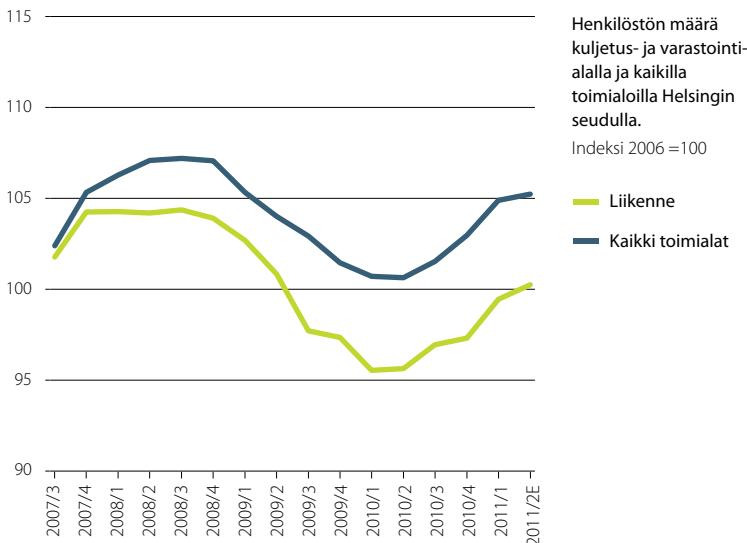

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto, henkilöstömäärä ja palkkasumma kasvoivat vuoden toisella neljänneksellä samaa tahtia.

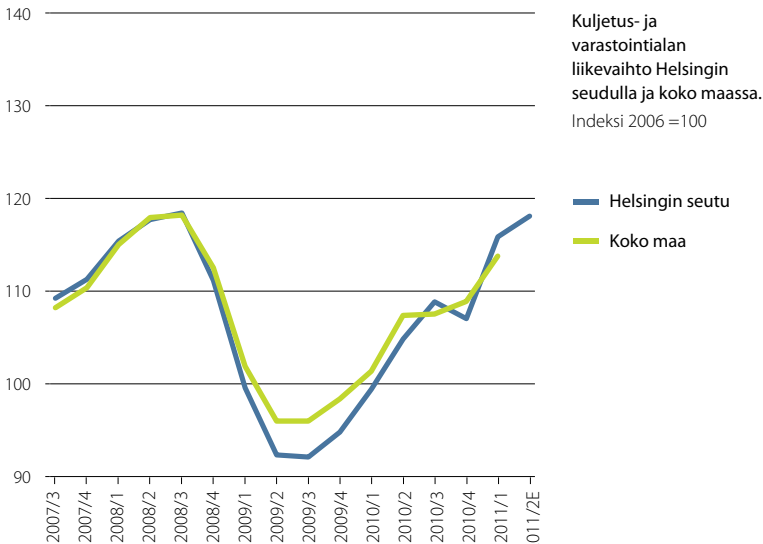
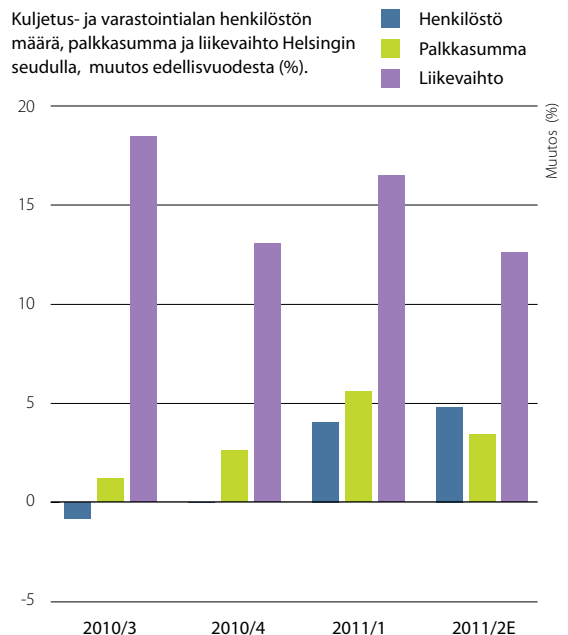
Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä hitaampana kuin alkuvuonna. Liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan edellisvuodesta 13 %. Ensimmäisen neljänneksen kasvu oli korjautuneen tiedon mukaan 17 %. Liikevaihto on Helsingin seudulla lähes samalla tasolla kuin ennen taantumaa. Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto on seudulla 18 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2006, mikä on suunnilleen saman verran kuin päätoimialoilla keskimäärin. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 12 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumma kasvoi vuoden toisella neljänneksellä 3 % edellisvuodesta. Edellisen katsauksen palkkasumman ennakoarvio korjautui ylöspäin 6 %:n kasvuksi. Alan henkilöstömäärän kasvu jatkui. Henkilöstömäärä kasvoi vuoden takaisesta 5 %. Kasvu luku selitty osittain vertailuajankohdan alhaisella tasolla. Kuljetuksen ja varastoinnin henkilöstömäärä oli vuoden toisella neljänneksellä suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2006. Alan henkilöstömäärä ja palkkasumma ovat kasvaneet vuoden 2011 alkupuolella suunnilleen samaa tahtia. Palkkasumma on kasvanut vuodesta 2006 19 %. Henkilöstömäärä ja palkkasumma ovat kasvaneet viime vuosina vähemmän kuin kaikilla toimialoilla keskimäärin.

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 49 800 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Palvelut kotitalouksille

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet viihde ja virkistys, muut palvelut

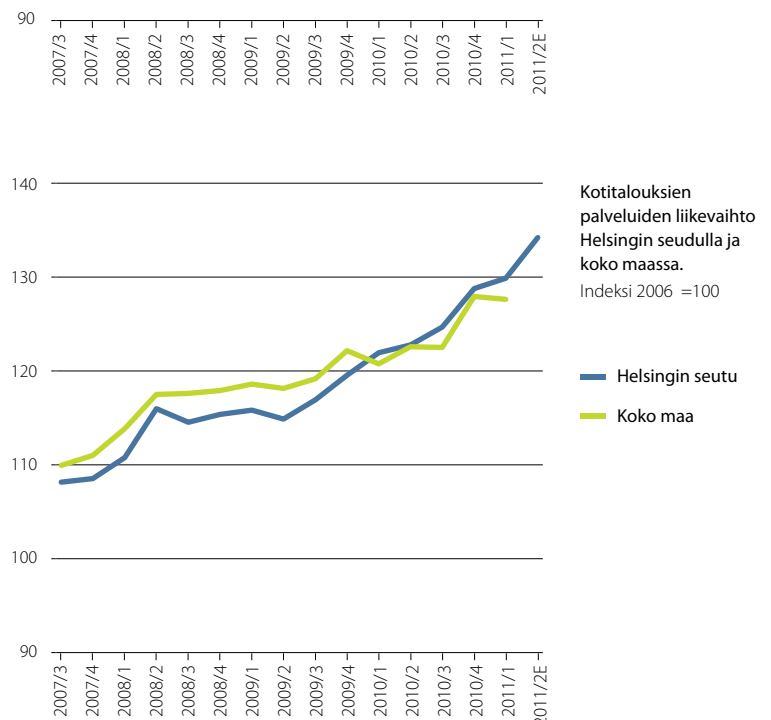
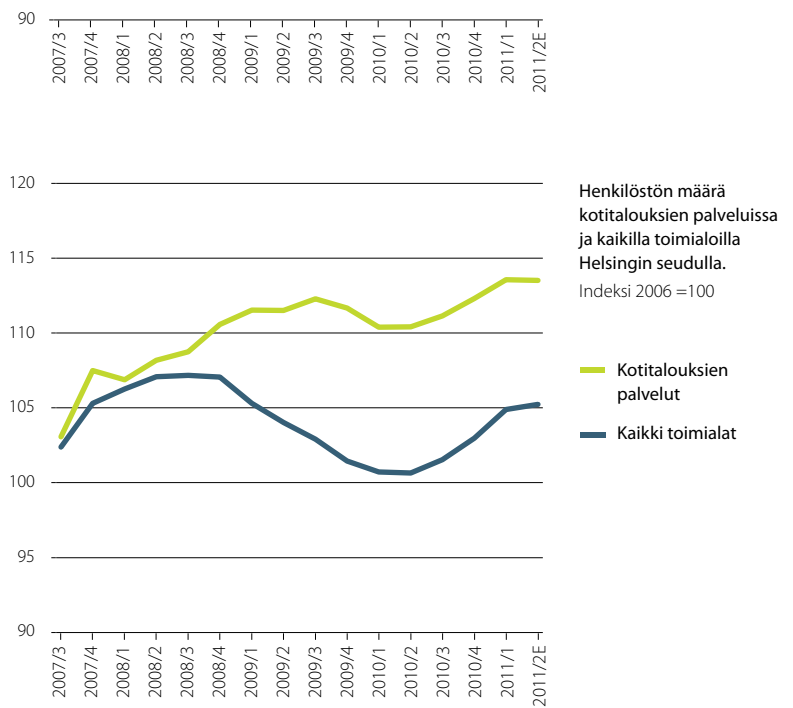
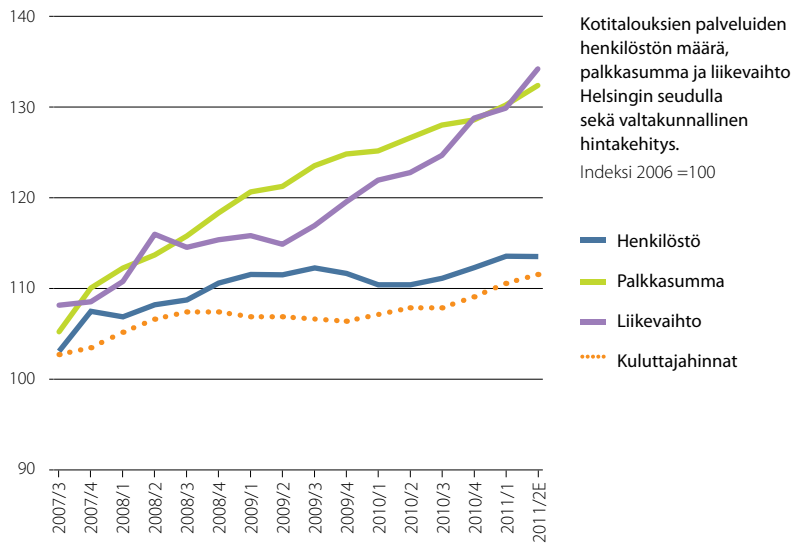
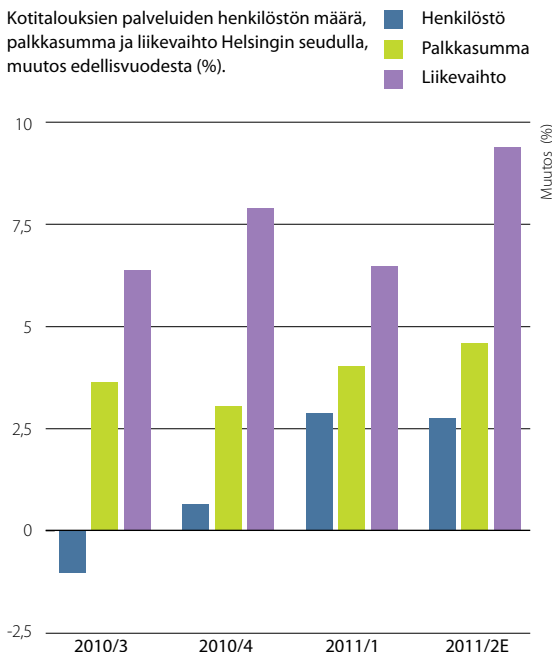
Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihdon kasvu kiihtyi vuoden toisella neljänneksellä.

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon kasvu kiihtyi vuoden 2011 toisella neljänneksellä. Ennakoarvion mukaan kasvua kertyi 9 % edellisestä vuodesta. Liikevaihdon trendi on kasvanut yhtäjaksoisesti jo kahden vuoden ajan. Alan liikevaihdon valtakunnallinen kehitys notkahti kuluvaan vuoteen alussa. Vuodesta 2006 alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 34 %, mikä on huomattavasti enemmän kuin useimmilla muilla toimialoilla. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 12 %.

Kotitalouspalveluiden palkkasumma kasvoi samaa tahtia kuin edellisellä neljänneksellä. Vuoden toisella neljänneksellä kasvua kertyi 5 % edellisvuodesta. Taantuma ei juuri vaikuttanut alan palkkasumman kehitykseen. Palkkasumma on kasvanut peräti 32 % vuodesta 2006. Henkilöstömäärä pysyi edellisen neljänneksen tasolla. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 3 %. Vuodesta 2006 kotitalouspalveluiden henkilöstömäärä on kasvanut 14 %. Sekä palkkasumma että henkilöstömäärä ovat kasvaneet selvästi enemmän kuin seudun kaikilla toimialoilla keskimäärin.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 71 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

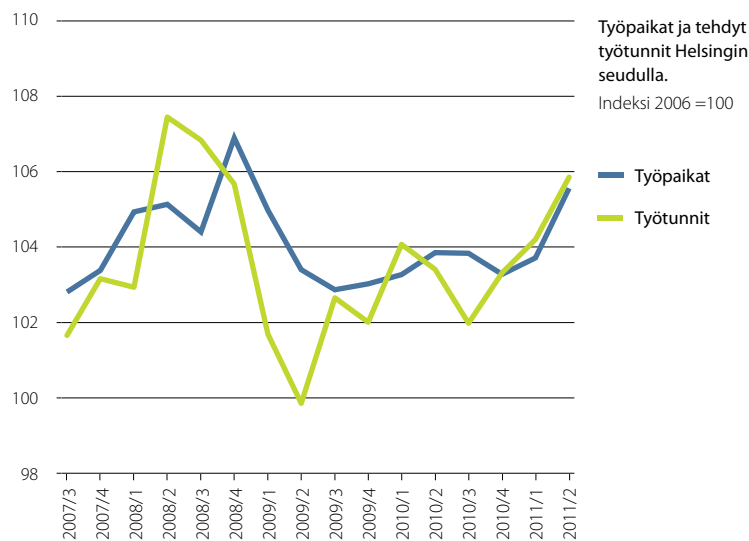
Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Helsingin seudun työttömyysaste on alentunut lähes taantumaa edeltäneelle tasolle.

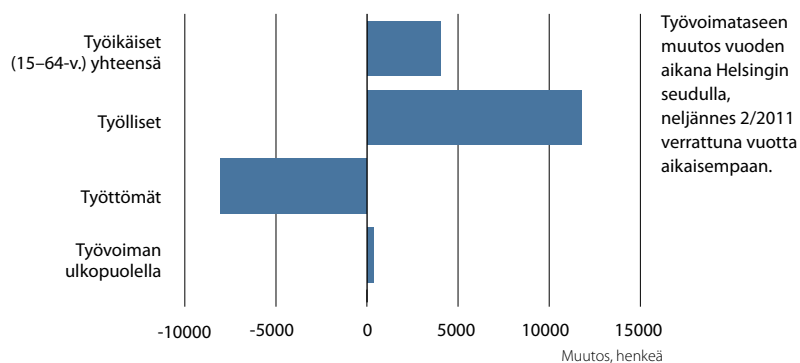
Työlliset ja työtunnit

Helsingin seudulla sijaitseissa toimipaikoissa tehtyjen työtuntien määrä on vaihdellut viime vuosina voimakkaammin kuin työpaikkojen määrä. Taantumassa työtunnit kääntyivät aikaisemmin laskuun ja vähenivät jyrkemmin kuin työpaikat. Vastaavasti taantumaa jälkeen vuonna 2009 työtunnit kääntyivät aikaisemmin nousuun ja kasvoivat jyrkemmin. Työtunnit reagoivat työvoiman kysynnän muutoksiin herkemmin kuin työpaikat, koska mm. lomautukset ja ylityöt vaikuttavat työtunteihin mutta eivät työpaikoihin. Kuluvan vuoden alkupuolella työtunnit ja työpaikat ovat kasvaneet samaa tahtia. Vuoden 2011 toisella neljänneksellä sekä työtuntien että työpaikkojen trendi lähestyi taantumaa edeltänyttä huipputasoa ja oli vajaat 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2006.

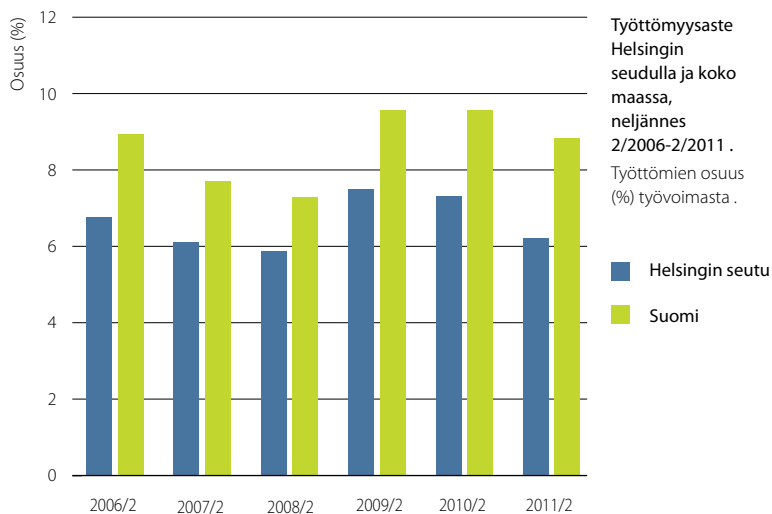
Työvoimatase

Vaikka Helsingin seudun väestökasvu jatkuu vahvana, työikäisen väestön kasvu on hidastumassa ikärakenteen muutoksen vuoksi. Tällä on suuri vaikutus seudun työmarkkinoihin. Viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla asuvien työikäisten (15–64-vuotiaat) määrä kasvoi 4 100 hengellä (0,9 %), kun vuotta aikaisemmin lisäys oli 9 600. Työllisten määrä kasvoi samaan aikaan noin 11 800 hengellä (1,7 %). Vastaavasti työttömien määrä väheni 8 100:lla (15 %). Työvoiman ulkopuolella olevien (opiskelijat, eläkeläiset, kotiäidit ja koti-isät ym.) määrä ei muuttunut oleellisesti.

Työttömyys

Helsingin seudun työttömyysaste (työttömien osuus työvoimaan kuuluvista) laski 6,2 %:iin vuoden 2011 toisella neljänneksellä, kun kahtena edellisellä vuonna vastaavan neljänneksen luku oli noin 7,5 %. Seudun työttömyysaste lähestyi jo taantumaa edeltänyttä, vuoden 2008 toisen neljänneksen, tasoa. Koko maan työttömyysaste oli 8,8 % eli 2,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin Helsingin seudulla kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Valtakunnallinen työttömyysasteen lasku on ollut hitaampaa kuin seudulla ja ero koko maan ja seudun välillä on kasvanut.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Helsingin seudun toimialakatsaus

3
2011

Julkaisija Helsingin seudun kauppakamari
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus Kaupunkitutkimus TA Oy
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
puh. (09) 561 2493
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja Varatoimitusjohtaja **Jorma Nyrhilä**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60213
jorma.nyrhila@chamber.fi

Asiamies **Tiina Pasuri**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60215
tiina.pasuri@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. (09) 561 2493
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija **Tamás Lahdelma**
Kaupunkitutkimus, puh. (09) 568 19 560
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu Mainostoimisto KPL Oy
kari.lehkonen@kpl.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja kahden seuraavan kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden palkkasummien ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Toimialoitteiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden henkilöstömäärien ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. **Työpaikoilla** tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia käyttäen seuraavia tietoja: **Helsingin seutu:** Toimialoitteisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakkoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.

Suomi: Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon bruttokansantuote kiintein vuoden 2000 hinnan, lukuun ottamatta viimeistä neljänneistä. Viimeisen neljänneksen tieto on ennakoarvio. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito. **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2006. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2006.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2006) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettua trendin muutoksia.

Ennakoarviot: Kirjain E kuvion vaaka-akselin vuosineljänneksen yhteydessä tarkoittaa, että kyseisen neljänneksen tuotantoa, liikevaihtoa, palkkasummaa ja henkilöstömäärää koskeva tieto on ennakoarvio.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu 8 Kirkkonummi

1	Helsinki	9	Mäntsälä
2	Espoo	10	Nurmijärvi
3	Vantaa	11	Pornainen
4	Kauniainen	12	Sipoo
		13	Tuusula
		14	Vihti

Kehykunnat

5	Hyvinkää
6	Järvenpää
7	Kerava

